

Sygn. akt: II Ns 1162/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w Rybniku II Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Westwal
-----------------	-----------------------

Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Mirosława Andrzejak
--------------	--

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2017 r. w Rybniku na rozprawie

sprawy z wniosku W. S., A. B. (1)

przy uczestnictwie J. S., Gminy R., Banku (...) SA w B.

o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych nie złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku w terminie

postanawia:

1. oddalić wniosek,
2. zasądzić solidarnie od wnioskodawców na rzecz uczestnika Banku (...) SA w B. kwotę 20,91 zł (dwadzieścia złotych 91/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt II Ns 1162/16

UZASADNIENIE

W. S. i A. B. (1) wnieśli o przyjęcie i zatwierdzenie przez Sąd ich oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku po ich bracie G. S. (1), zmarłym 4 kwietnia 2015 roku w J., niezłożonego po wpływem błędu oraz przyjęcia od nich oświadczenia o odrzuceniu spadku po ww. spadkodawcy. Uzasadniając wskazali, że spadkodawca G. S. (1), ostatnio zamieszkały w R. zmarł w dniu 4 kwietnia 2015 roku w chwili śmierci pozostawił rodzeństwo – siostrę oraz dwóch braci. Po śmierci spadkodawcy załatwiali wszystkie sprawy związane z jego zgonem, natomiast kilka dni po pogrzebie dowiedzieli się, że ich brat posiadał zadłużenie względem Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej. Wnioskodawcy wyjaśniali dalej, iż oświadczyli do protokołu pracownikowi Zakładowi Gospodarki Mieszkaniowej, iż nie będą spłacać zadłużenia spadkodawcy. Z informacji przekazanych przez pracownika Zakładu wynikało, że jest to wystarczające do „uwolnienia” się przez nich od długów spadkowych. Nie mieli świadomości, że istnieje konieczność złożenia oświadczenia odrzuceniu spadku, a o przejściu długów uświadomili sobie dopiero we wrześniu 2016 roku, w momencie wszczęcia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po G. S. (1).

Uczestnik postępowania J. S. nie zajął stanowiska w sprawie.

Na rozprawie w dniu 22 marca 2017 roku Sąd postanowił wezwać do udziału w sprawie w charakterze uczestników postępowania Gminę R. i Bank (...) Spółkę Akcyjną w B..

Uczestniczka Gmina R. wniosła o oddalenie wniosku, zaprzeczyła twierdzeniom zawartym we wniosku, a szczególności, by pracownik poinformował wnioskodawców, że podpisanie notatki zwalnia ich z odpowiedzialności za długi.

(...) Bank (...) Spółka Akcyjna w B. wniosła o oddalenie wniosku oraz o zasądzenie od wnioskodawców solidarnie na jej rzecz kosztów postępowania. W uzasadnieniu podała, że wnioskodawcy nie zachowali terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku, natomiast okoliczność nieznanomości prawa nie może być okolicznością usprawiedliwiającą brak dochowania terminu.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 04 kwietnia 2015 roku zmarł G. S. (1), syn J. i B.. W chwili śmierci zmarły był wdowcem, nie posiadał dzieci. W chwili jego śmierci nie żyli już jego rodzice. Zmarły posiadał rodzeństwo W. S., J. S., A. B. (2) z domu S..

Dowód: akty stanu cywilnego znajdujące się w aktach tutejszego Sądu I Ns 682/16 k. 6-9.

G. S. (1) mieszkał sam w wynajmowanym mieszkaniu w R., należącym do Gminy R. – Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej. Od dłuższego czasu nie utrzymywał kontaktu ze swoją rodziną. Organizacją pogrzebu G. S. (1) zajęła się jego siostra A. B. (1). A. B. (1) udała się wraz z córką K. B. oraz bratem W. S. i jego żoną G. S. (2) do mieszkania zmarłego, aby znaleźć dla niego odzież do trumny. Rodzeństwo spadkodawcy z mieszkania zabrało tylko odzież zmarłego, nie szukało natomiast w mieszkaniu żadnych dokumentów, wartościowych rzeczy, nie czyniło ustaleń jego majątku. A. B. (1) wraz z córką zadały mieszkanie pracownikowi Zakładu. A. B. (1) podpisała również protokół z przeprowadzonej rozmowy z pracownikiem Zakładu. Podczas oddawania lokalu dowiedziała się o zadłużeniu spadkodawcy wobec Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej. O długach K. B. poinformowała żonę swojego wuja – G. S. (2). W. S. wraz z żoną udali się do Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej, odbyli z pracownikiem rozmowę dotyczącą regulacji zadłużenia zmarłego oraz podpisali protokół z przeprowadzonej rozmowy. W obu protokołach zawarto dane dotyczące spadkobierców oraz oświadczenie, iż nie chcą regulować zadłużenia swojego zmarłego brata.

A. B. (1) o zadłużeniu zmarłego poinformowała również brata J. S. podczas rozmowy telefonicznej w czerwcu 2015 roku.

Dowód: zeznania świadka K. B. k. 35-36; zeznania świadka G. S. (2) k. 36-37; zeznania świadka C. B. k. 75; częściowo przesłuchanie wnioskodawczyni k. 76; przesłuchanie uczestnika J. S. k. 78-79.

W dniu 16 lipca 2015 roku przed notariuszem K. J. prowadzącą kancelarię notarialną w R., J. S. złożył w formie aktu notarialnego oświadczenie o odrzuceniu spadku po swoim zmarłym bracie G. S. (1). O złożeniu oświadczenia Sąd spadku skutecznie zawiadomił wnioskodawców w dniu 23 maja 2016 roku.

Dowód: wypis aktu notarialnego, zwrotne potwierdzenia odbioru od spadkobierców znajdujące się w aktach tutejszego Sądu II Ns 662/15. k. 3-4, 9-10.

W. S. i A. B. (1) o długach spadkodawcy względem Banku (...) Spółki Akcyjnej w B. powzięli informację w 2016 roku.

Dowód: zeznania świadka K. B. k. 35-36; zeznania świadka G. S. (2) k. 36-37; zeznania świadka C. B. k. 75; częściowo przesłuchanie wnioskodawczyni A. B. k. 76; przesłuchanie wnioskodawcy W. S. k. 77-78.

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o powołane dokumenty, zeznania świadków oraz częściowo w oparciu o zeznania wnioskodawców. Za wiarygodne Sąd uznał dokumenty, na podstawie których poczynił ustalenia w niniejszej sprawie albowiem nie były one kwestionowane przez strony.

Za wiarygodne Sąd uznał również zeznania złożone przez świadków albowiem zeznania te były logiczne, wzajemnie spójne, spontaniczne.

Za częściowo wiarygodne Sąd uznał zeznania złożone przez wnioskodawczynię A. B. (1). Za niewiarygodne Sąd uznał jej zeznania w zakresie. W którym twierdziła, iż otworzyła wszystkie szafki znajdujące się w mieszkaniu jej zmarłego brata i nie było w nich żadnych dokumentów. Zeznania w tej części pozostają w sprzeczności z uznanymi przez Sąd za wiarygodne zeznaniami świadków. Zeznania wnioskodawczyni zdaniem Sądu stanowiły przyjętą przez nią linię obrony zmierzającą do uwzględnienia jej wniosku.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 1019 k.c. spadkobierca ma możliwość uchylenia się od skutków prawnych braku oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, czyli od skutków prawnych niezachowania terminów określonych w art. 1015 § 1 k.c., o ile brak oświadczenia (milczenie spadkobiercy) spowodowany był błędem lub groźbą. Zastosowanie do wad omawianych oświadczeń znajdują ogólne przepisy o wadach oświadczeń woli, co oznacza, że w wypadku gdy wadą jest błąd, musi on dotyczyć treści czynności prawnej oraz że musi być istotny (art. 84 § 1 i 2 k.c.). Spadkobierca może uchylić się przy tym od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku złożonego pod wpływem błędu lub groźby w terminie określonym w art. 88 § 2 k.c. tj. w ciągu roku od dnia wykrycia błędu lub ustania stanu obawy przy groźbie.

Zdaniem Sądu w realiach niniejszej sprawy w ogóle nie można było „mówić” o istnieniu błędu. Wnioskodawcy wiedzieli, że są jedynymi spadkobiercami po zmarłym bracie, co wynika nie tylko z ich zeznań, ale i z treści sporządzonych przez pracownika uczestniczki postępowania Gminy R. protokołów. Wiedzieli również, iż zmarły brat miał zadłużenie wynikające z umowy najmu lokalu mieszkalnego w Gminie R., znali jego wysokość. Co do zadłużenia zmarłego brata w Banku (...) S.A. w B. wnioskodawcy wprowadzić nie wiedzieli o nim, jednakże można im zarzucić, iż nie wykazali się w tym zakresie należyta starannością. Mimo, że mieli dostęp do mieszkania zmarłego brata, nie przeszukali tego mieszkania. Nie ustalili, czy w mieszkaniu tym znajdują się jakiegokolwiek dokumenty, na podstawie których mogliby dokonać ustaleń w zakresie zobowiązań zmarłego brata. Wnioskodawcy jednocześnie nie utrzymywali kontaktu ze zmarłym bratem, albowiem zmarły brat nadużywał alkoholu, w związku tym również powinni byli przypuszczać, że po zmarłym bracie mogą pozostać długi. Zauważyć również należy, iż wnioskodawcy mając świadomość zadłużenia zmarłego brata w Gminie R. już wówczas nie chcieli odpowiadać za jego zadłużenie. Mimo tego wnioskodawcy nie przedsięwzięli żadnych czynności, w celu ustalenia swojej sytuacji prawnej. Inaczej zrobił ich brat J. S., który uzyskawszy informację o zadłużeniu swojego brata i to od wnioskodawczyni, spadek po zmarłym bracie w sposób prawidłowy odrzucił.

Mając na uwadze powyższe, Sąd w pkt. 1 postanowienia oddalił wniosek wnioskodawców.

W pkt. 2 postanowienia na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. zasądzono od wnioskodawców solidarnie na rzecz uczestnika Banku (...) Spółki Akcyjnej w B. kwotę 20,91 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, albowiem interesy uczestników pozostawały sprzeczne, a wniosek uczestników A. B. i W. S. został oddalony. Koszty postępowania obejmują opłaty notarialne za uwierzytelnienie kopii pełnomocnictwa oraz wyciągu z Krajowego Rejestru Sądowego.

R., dn. 10 października 2017 roku